

*Ніні Миколаївні Грін
підносить і присвячує*

Автор.

22 листопада 1922 р. Петроград

ПРОРОКУВАННЯ

Лонгрен, матрос «Оріона», міцного трьохсоттонного брига, на якому він прослужив десять років і якому був відданий сильніше, ніж інколи син рідній матері, мусив, нарешті, покинути службу.

Це сталося так. В одне з його нечастих повернень додому він не побачив, як завжди, — ще здаля, на порозі будинку, — своєї дружини Мері, що сплескувала руками, а потім до знемоги бігла назустріч. Замість неї біля дитячого ліжечка — нової речі в маленькому будиночку Лонгrena — стояла схвильована сусідка.

— Три місяці я доглядала її, старий, — сказала вона, — подивись на свою доньку.

Мертвіючи, Лонгрен нахилився й побачив восьмимісячну істоту, що зосере-

джене позирала на його довгу бороду, потім сів, похнюпився й почав крутити вус. Вус був мокрий від дощу.

— Коли померла Мері? — спитав він.

Жінка розповіла сумну історію, перебиваючи розповідь розчуленим агуканням дівчинці й запевненнями, що Мері в раю. Коли Лонгрен довідався про подробиці, рай почав здаватися йому трохи світлішим від дровника, і він подумав, що вогонь звичайної лампи, коли б тепер вони були всі вкупі, втрьох, був би для жінки, яка пішла в невідому країну, найкращою втіхою.

Місяців три тому господарчі справи молодої матері були геть погані. З грошей, які залишив Лонгрен, добра половина пішла на лікування після важких пологів, на турботи про здоров'я новонародженої; нарешті, втрата невеликої, але необхідної для життя суми примусила Мері попросити в борг грошей у Меннерса. Меннерс мав трактир-крамницю і вважався заможною людиною.

Мері пішла до нього о шостій годині вечора. Близько сьомої оповідачка зустріла її на дорозі до Лісса. Заплакана й дуже засмучена Мері сказала, що йде до міста заставити обручку. Вона додала, що Меннерс погоджувався дати грошей, але вимагав за це кохання. Мері нічого не добилася.

— У нас у дома немає ані крихти їжі, — сказала вона сусідці. — Я піду до міста, і ми з дівчинкою перебудемо як-небудь, поки повернеться чоловік.

Цього вечора було холодно, вітряно; оповідачка марно вмовляла молоду жінку не ходити в Лісс проти ночі. «Ти

промокнеш, Мері, накrapає дощ, а вітер, так і дивись, нажене зливу».

Туди й назад від приморського села до міста було не менше трьох годин швидкої ходи, та Мері не послухалась порад оповідачки. «Годі мені муляти вам очі, — сказала вона, — і так уже майже нема сім'ї, де б я не позичала хліба, чаю або борошна. Заставлю обручку, і край». Вона пішла, повернулась, а другого дня злягла в гарячці й маренні; негода й вечірній заморозок звалили її двобічним запаленням легенів, як сказав міський лікар, якого викликала добросерда оповідачка. За тиждень на двоспальному ліжку Лонґрена залишилось порожнє місце, а сусідка перебралась у його дім доглядати й годувати дівчинку, їй, самітній удові, це було неважко. «До того ж, — додала вона, — без такого немовляти нудно».

Лонґрен поїхав у місто, звільнився зі служби, попрощався з товаришами й почав ростити маленьку Ассоль. Поки дівчинка навчилася твердо ходити, вдова жила в матроса, ставши сирітці маті-